

УДК 014.5:026:72(477)

Світлана Смирнова,

бібліограф I категорії

Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки України
імені В. Г. Заболотного

**БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ
ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОЇ
БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ імені В. Г. ЗАБОЛОТНОГО
ЯК ПІДґРУНТЯ ДЛЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ КОРИСТУВАЧІВ**

На прикладі роботи Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В. Г. Заболотного розглянуто роль рекомендаційних бібліографічних покажчиків під час виконання наукових досліджень користувачів бібліотеки.

Ключові слова: бібліографічні покажчики, архітектори, наукові дослідження, Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного, біобібліографія, краєзнавство, малі міста, історична спадщина.

Основне завдання сучасної бібліотеки – забезпечення вільного та необмеженого доступу до якісної та релевантної інформації, задоволення інформаційно-бібліографічних потреб користувачів. Одним з найважливіших напрямів інформаційно-бібліографічної діяльності є створення бібліографічної продукції, зокрема бібліографічних покажчиків.

Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного – єдина галузева бібліотека загальнодержавного значення, де зібрано найбагатший фонд документів з питань архітектури, будівництва та суміжних галузей. Контингент відвідувачів бібліотеки досить різноманітний. Основними її користувачами є спеціалісти галузі, науковці, студенти, які використовують фонд бібліотеки в навчальній діяльності, а також для проведення наукових досліджень. Саме тому, з метою якнайповнішого задоволення інформаційних потреб користувачів, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного приділяє значну увагу укладанню бібліографічних покажчиків.

З 1950-х рр. видано ґрунтовні праці, в яких досліджено історію та пам'ятки архітектури Києва, Луганська, Переяслава-Хмельницького, Полтави. Заслужують на увагу фундаментальні тематичні покажчики з

питань якості будівництва та будівництва потоковим методом, історії планування та забудови міст, організації будівництва житлових будинків підвищеної поверховості, ландшафтної архітектури. Результатом дослідження галузевих проблем стали анотовані покажчики з питань скорочення термінів будівництва, проектування та виготовлення збірних залізобетонних паль, застосування обчислювальної техніки у будівництві та архітектурі тощо.

Варто відмітити внесок знаних архітекторів і будівельників у розвиток галузевої науки, виховання нових поколінь зодчих. Саме тому у ДНАББ ім. В. Г. Заболотного започатковано серії бібліографічних покажчиків «Видатні будівельники України», «Видатні зодчі України», що сприяють вивченню історичного розвитку будівельної галузі України, формуванню джерелознавчих основ наукових досліджень галузі архітектури та будівництва.

З найцікавіших видань, що вийшли у серії «Видатні будівельники України», можна назвати покажчики «Видатний український будівельник – Михайло Сергійович Будніков (1904–1966 рр.)» та «Видатний український будівельник – Михайло Михайлович Жербін». За змістом, принципом добору матеріалу та структурою вони належать до біобібліографічних видань і є першими друкованими покажчиками, присвяченими заслуженим діячам науки і техніки ХХ ст., творче життя яких пов'язане зі становленням Академії будівництва і архітектури часів СРСР та УРСР (М. С. Будніков) та із сучасною Академією будівництва України (М. М. Жербін). Так сталося, що обидва матеріали вийшли друком 1996 року. І це не випадково. Адже рішенням Президії Академії будівництва України від 25 травня 1995 р. засновано премію ім. академіка М. С. Буднікова на відзнаку особистих та колективних успіхів будівельників України. І першим цю почесну нагороду отримав відомий вчений, інженер-будівельник, конструктор, педагог М. М. Жербін. Особливістю покажчика про М. М. Жербіна є те, що укладач (О. Б. Шинкаренко) не обмежилася його діяльністю в будівельній галузі, а показує Михайла Жербіна як високоосвічену та багатогранну людину. У розділі «Композиторська діяльність» наведено джерела, в яких відображено діяльність М. М. Жербіна на композиторській ниві. Цінність покажчиків у тому, що в них уперше зібрано матеріали про праці та проблематику діяльності видатних будівельників України, які, без сумніву, викликають зацікавленість фахівців та мають бути в нагоді у їхній науковій та виробничій діяльності.

Продовжують знайомство з багатогранною творчою спадщиною вітчизняних архітекторів і будівельників видання серії «Видатні зодчі України» – покажчики, які, з одного боку, стимулюють творчий пошук сучасного архітектурознавця, а з іншого, – є даниною пам'яті нашим видатним співвітчизникам. Це, зокрема, видання, присвячені життю та діяльності знаного архітектора, педагога, громадського діяча, доктора архітектури, ініціатора створення Наукової бібліотеки Української філії Академії архітектури СРСР – Володимира Гнатовича Заболотного, а також визначних архітекторів Владислава Владиславовича Городецького, Павла Федотовича Альошина, Йосипа Юлійовича Каракіса, Олексія Олександровича Тація.

Володимир Гнатович Заболотний – визначна постать в архітектурі та мистецтві України. Він належав до особистостей, на долю яких випало вирішення численних архітектурно-будівельних проблем у довоєнній та повоєнній Україні: проектування урядових споруд, житлових будинків, становлення вітчизняної архітектурної науки, видавнича діяльність, активна праця зі студентами – майбутніми майстрами зодчества. До 100-річчя від дня народження Майстра бібліотекою було підготовлено бібліографічний покажчик «Архітектор В. Г. Заболотний: біобібліографічний портрет (1898–1962)», в якому відображено літературу, що містить біографічні дані про архітектора, інформацію про проекти та збудовані споруди, матеріали щодо планування та забудови міст і сіл, статті, доповіді, виступи, бесіди В. Г. Заболотного, розповідає про діяльність архітектора як наукового редактора книжкових видань з питань архітектури та мистецтва, а також наукового керівника аспірантськими студіями. З нагоди 115-річчя від дня народження зодчого підготовлено друге видання покажчика, доповнене новими дослідженнями архітектурної діяльності митця, бібліографічними описами графічних видань, фотоматеріалів з фонду відділу рідкісної книги та краєзнавства ДНАББ ім. В. Г. Заболотного.

Творчий доробок Владислава Владиславовича Городецького – талановитого, неординарного архітектора, художника-монументаліста, інженера-конструктора, організатора будівельних робіт, вдалого підприємця, проектувальника інтер'єру і меблів, висвітлює бібліографічний покажчик «Владислав Городецький (1863–1930)», виданий 1999 р. Наприкінці 1890 р. з атестатом класного художника III ступеня і правом будувати споруди, В. Городецький приїхав до Києва. Тут пройшли чудові 30 років його життя. Саме в Києві В. Городецький втілював у життя

свої найцікавіші архітектурні задуми: це, без перебільшення, найоригінальніша будівля міста за 100 років – його власний прибутковий будинок по вул. Банковій, 10 («Будинок з химерами»); будівля римокатолицького костелу Св. Миколая по вул. Великій Васильківській, 75; унікальна будівля Караїмської кенаси в екзотичному мавританському стилі (вул. Ярославів Вал, 7); будівля Міського музею (нині Національний художній музей України по вул. М. Грушевського, 6) та інші. Окрім досконалого знання історії мистецтва та архітектурних стилів Городецький захоплювався стрільковим спортом та мисливством. У 1895–1910 рр. він здійснив низку далеких подорожей – до азербайджанської Ленкорані, Закаспійського краю, Туркменістану, Афганістану, Алтаю, Західного Сибіру, а взимку 1911–1912 рр. – відоме, доступне небагатьом сафарі в Африці. В пам'ять про цю незабутню подорож архітектор видав чудову, прикрашену власними малюнками і фотографіями книгу «В Джунглях Африки. Дневник охотника с 114-ю фотографіями, рисунками в тексті і 2-я географічними картами», яку було видано 1914 р. у Польській типографії в м. Києві. В покажчику видання представлено в розділі «В. Городецький – мисливець, мандрівник, спортсмен». Науковим консультантом бібліографічного покажчика є відомий історик, киевознавець Д. В. Малаков – дослідник і давній шанувальник багатогранної діяльності В. В. Городецького.

Архітектурі України взагалі, та Києва зокрема, неможливо уявити без Павла Федотовича Альошина. За його проектами зведено десятки будівель, що належать до найбільш оригінальних і органічних для київської забудови: будинок Педагогічного музею Цесаревича Олексія (нині – Будинок учителя); будинок лікаря М. В. Ковалевського по вул. Шовковичній, 15/1; будівля Ольгинської гімназії (або Першої жіночої гімназії); житловий будинок кооперативу «Радянський лікар» по вул. Великій Житомирській, на залізобетонному даху якого вперше в Києві було розбито невеличкий садок. Наскільки цікавим було життя зодчого, можна судити з фактів біографії Павла Федотовича. У буремні 1918–1920 рр. він обіймав посаду головного архітектора Києва, у 1922–1924 рр. працював губернським архітектором. Разом з колегами по цеху П. Ф. Альошин був ініціатором створення Київського архітектурного та Київського художнього інститутів. Архітектурній творчості видатного киянина присвячений бібліографічний покажчик «Павло Федотович Альошин (1881–1961)», виданий 2000 р. Досліджено документальні джерела, що характеризують внесок

П. Ф. Альошина в архітектурний образ України. Матеріал покажчика доповнено окремими додатками, де подано відомості про особисті проекти архітектора, що зберігаються у методичному фонді НДІТІАМ (колекція П. Ф. Альошина) та у відділі фондів Національного заповідника «Софія Київська».

2002 р. було видано бібліографічний покажчик про життя та творчість відомого українського архітектора, автора проектів, що увійшли до скарбниці кращих архітектурних споруд України, Й. Ю. Каракіса «Йосип Юлійович Каракіс (1902–1988)». Метою видання покажчика стало дослідження та оприлюднення документальних джерел, що характеризують внесок Й. Ю. Каракіса до архітектурно-художнього обличчя України, та ознайомлення з головними напрямками творчості архітектора. До покажчика вміщено статтю доктора архітектури, професора, заслуженого архітектора України, лауреата Державної премії УРСР у галузі науки і техніки Ю. С. Асеева про життєвий і творчий шлях митця. Видання містить 222 анотовані джерела, систематизовані за розділами: матеріали про життя і творчість архітектора, проекти та збудовані споруди, друковані праці, доповіді, виступи, керівництво дипломними роботами студентів та редагування наукових робіт, загальні публікації, де згадується Й. Ю. Каракіс або його роботи. Покажчик ілюстровано 35 ілюстраціями та фотографіями. В оформленні використано ілюстративні матеріали з приватного архіву доньки архітектора І. Й. Каракіс та фондів ДНАББ ім. В. Г. Заболотного.

Серед видатних майстрів української архітектури ХХ ст. почесне місце займає Олексій Олександрович Тацій. Творчий доробок архітектора характеризується визначними архітектурними спорудами, серед яких – павільйон України на Всесоюзній сільськогосподарській виставці в Москві; кінотеатр «Київ»; Будинок проектних організацій у Києві, санаторії в Одесі, Дніпродзержинську, Криму; житлові будинки, у тому числі перші в Україні великоблокові та великопанельні; громадські споруди. До покажчика вміщено значну кількість ілюстрацій. Деякі з них публікуються вперше. Родзинкою видання є хронологічний перелік проектів та збудованих споруд, складений О. О. Тацієм та упорядкований його сином Є. О. Тацієм, який наочно та найповніше відображає активну професійну діяльність українського зодчого.

1999 р. на честь відзначення першої річниці присвоєння бібліотеці імені академіка архітектури Володимира Гнатовича Заболотного в ДНАББ розпочав свою роботу бібліотечний клуб «Національні святині». Проект

є своєрідним різновидом культурно-просвітницької роботи бібліотеки та спрямований на популяризацію творчості як маловідомих, так і знаних архітекторів, будівельників, мистецтвознавців, краєзнавців, істориків. Результатом діяльності бібліотечного клубу стало започаткування нової бібліотечної серії «Особистість». Першим виданням цієї серії став хронологічно-бібліографічний покажчик «Віталій Ковалинський: будівельник, журналіст, історик», що висвітлює творчу діяльність інженера-будівельника за фахом, історика та киевознавця за покликанням, дослідника, журналіста, автора багатьох наукових праць та популярних видань, де висвітлюється життя Києва ХІХ – початку ХХ ст. – Віталія Васильовича Ковалинського. Цікавими є не лише особистість В. В. Ковалинського, але й постаті людей, життя та діяльність яких він вивчав і яким присвятив свої твори: «Меценати Києва», «З історії благодійництва в Україні», «Путеводитель по Андреевскому спуску», «Спогади про Київ». У покажчику відображено праці Віталія Ковалинського (книги, статті з періодичних видань та наукових збірників, пам'ятки), інтерв'ю, відгуки та посилання на його дослідження з питань будівництва, архітектури, історії, краєзнавства, політики та суміжних галузей, що значною мірою характеризують внесок киевознавця в історичне та краєзнавче дослідження минулого столиці України.

У серії «Особистість» вийшов також бібліографічний покажчик «Світлана Артамонова: бібліотекознавець», що розповідає про життя і творчість науковця, педагога, ученого секретаря бібліотеки С. Артамонової і містить джерела як з фондів ДНАББ ім. В. Г. Заболотного, так і з особистого архіву бібліотекознавця.

Слід зазначити, що під час роботи над бібліографічними покажчиками фахівці бібліотеки активно залучають до співпраці провідних вчених цієї галузі. Так, науковими консультантами видань, підготовлених у ДНАББ ім. В. Г. Заболотного, були В. В. Чепелик, А. О. Пучков, С. В. Тиманович, Д. В. Малаков, М. М. Дьомін, Н. М. Кондель-Пермінова, В. П. Дахно та інші знані дослідники історії архітектури та будівництва.

Унікальним є покажчик «Будівлі бібліотек: проектування, будівництво, реконструкція», виданий 2008 р. Наукова цінність видання полягає в тому, що воно є першим та єдиним в Україні дослідженням світового досвіду проектування та будівництва бібліотечних споруд. Покажчик складено виключно на матеріалах бібліотечного фонду Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Г. Заболотного. Опрацьовано

книжковий фонд, фонд графічних матеріалів, вітчизняні та зарубіжні періодичні видання за період 1739–2008 рр. Окрім інших, у покажчику відображено видання, що висвітлюють питання організації і проведення архітектурних конкурсів, організованих по всьому світу у різні історичні періоди: міжнародний конкурс на проект нової будівлі університетської бібліотеки Фрейбурзького університету (Швейцарія, 1906 р.), конкурс на проект міської публічної бібліотеки м. Києва (1909 р., автор проекту – цивільний інженер П. Ф. Альошин – одержав другу премію), міжнародний конкурс на проект нової будівлі Національної бібліотеки Чехії в історичному центрі Праги, що входить до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (2007 р., автор проекту – архітектор Я. Капліцкі, який представив неоднозначно сприйнятий громадськістю проект бібліотеки у вигляді восьминога).

Багато уваги в покажчику приділено дослідженню творчої манери архітекторів, скульпторів, конструкторів, технологів, що тією чи іншою мірою причетні до проектування та будівництва бібліотек: художника, поета та архітектора Мікеланджело Буонаротті, який є автором проекту бібліотеки Лауренціана в м. Флоренція, відомого архітектора, містобудівельника, скульптора Джакомо Татті-Сансовіно (бібліотека Сан-Марко у м. Венеції), фінського архітектора Авара Балто – автора відомої будівлі бібліотеки у м. Вііпурі. У покажчику представлено також видання про творчість українських архітекторів, зокрема О. М. Бекетова, який 1894 р. отримав звання академіка архітектури від лєнінградської Академії мистецтв за архітектурну діяльність та академічний проект бібліотеки на 1,5 мільйони томів, Ф. П. Нестурха – автора проекту будівлі Одеської міської бібліотеки, В. О. Осьмака, який є автором проекту будівлі бібліотеки АН УРСР. У виданні ґрунтовно розкрито творчість видатного фахівця у галузі будівництва, архітектури та обладнання бібліотек, архітектора-технолога Ф. М. Пашенка. Видання містить багато ілюстрацій будівель бібліотек різних країн.

2008 р. в рамках діяльності бібліотечного клубу «Національні святині» в ДНАББ ім. В. Г. Заболотного розпочато культурно-просвітницький проект «Історія малих міст України». Малі міста, статус яких, відповідно до закону України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст», мають населені пункти, чисельність населення в яких не перевищує 50 тис. осіб, посідають особливе місце в історичному розвитку України. Вони є найчисельнішою за кількісним складом групою міст, мають значний

природний та історико-культурний потенціал. Тому основним завданням проекту є активізація науковців, громадськості, місцевого населення до вивчення історії архітектури, будівництва та культури малих міст, архітектурних пам'яток, діяльності щодо регіонального краєзнавства, збереження архітектурної спадщини цих населених пунктів. З моменту заснування проекту проведено 25 засідань бібліотечного клубу, присвячених одному з міст кожної адміністративно-територіальної одиниці України. Свої рідні міста представили місцеві дослідники, історики, представники місцевої влади, які розповіли про історію міст, їхній розвиток з початку заснування і до нинішнього часу, пам'ятки культури та архітектури.

Під час реалізації проекту працівниками бібліотеки здійснюється масштабна пошукова робота з дослідження наявної в бібліотеці джерельної бази з історії малих міст України, зокрема її архітектурно-будівельного та мистецтвознавчого аспектів. Створюється потужний інформаційний ресурс для вивчення історії малих міст України – бібліографічна та повнотекстова база даних. Завершиться проект виданням серії рекомендаційних анотованих бібліографічних покажчиків «Історія малих міст України», згрупованих за адміністративно-територіальними одиницями. Матеріали покажчиків базуватимуться виключно на фонді Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Г. Заболотного та супроводжуватимуться короткою історичною довідкою про кожне досліджуване місто, а також відповідним ілюстративним матеріалом. Бібліографічні видання можна буде використовувати при проведенні фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціокультурного, регіонального та національного розвитку України, вони покликані сприяти активізації діяльності громадськості щодо вивчення колосальної історичної, культурної, архітектурної спадщини України.

Для розширення каналів доступу користувачів бібліотеки до бібліографічних покажчиків на сайті ДНАББ ім. В. Г. Заболотного (www.dnabb.org) створено підрозділ «Бібліографічні покажчики», де у форматі *.pdf розміщуються бібліографічні покажчики, видані бібліотекою у різні роки.

Список використаних джерел

1. Архітектор В. Г. Заболотний : біобібліографічний портрет (1898–1962) : бібліогр. покажч. : до 100-річчя від дня народження / Держбуд України, ДНАББ ; уклад. : О. Б. Шинкаренко. – 1998. – 46 с. : іл. – Київ : Укрархбудінформ, 1998. – 46 с. : іл. – (Видатні зодчі України).
2. Архітектор Олекса Тацій (1903–1967) : бібліогр. покажч. : до 100-річчя від дня народження / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : Г. А. Войцехівська, С. О. Тацій. – Київ : Прима, 2003. – 94 с. : іл. – (Видатні зодчі України).
3. Будівлі бібліотек : проектування, будівництво, реконструкція : бібліогр. покажч. / Мінрегіонбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : Г. А. Войцехівська, І. В. Войцехівська, С. М. Кайнова. – Київ, 2008. – 191 с. : іл.
4. Видавнича та наукова діяльність Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В. Г. Заболотного. 1994–1998 : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : С. С. Артамонова. – Київ : Укрархбудінформ, 1999. – 15 с.
5. Видавнича та наукова діяльність Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В. Г. Заболотного. 1999–2003 : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : С. С. Артамонова. – Київ : Укрархбудінформ, 2004. – 46 с.
6. *Войцехівська Г.* Архітектурно-будівельне краєзнавство на прикладі реалізації соціально-бібліотечного проекту «Історія малих міст України» / Г. Войцехівська, О. Жидецька // Краєзнавство. – 2013. – № 2. – С. 27–29.
7. Видання Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки Мінбудархітектури України 1980–1993 рр. : бібліогр. покажч. / М-во України у справах буд-ва і архітектури, ДНАББ ; уклад. : Т. Ф. Лисенко. – Київ, 1994. – 5 с.
8. Видатний український будівельник – Михайло Сергійович Будніков (1904–1966 рр.) : бібліогр. покажч. / Держкоммістобудування України, ДНАББ ; уклад. : О. Б. Шинкаренко. – Київ, 1996. – 17 с.
9. Видатний український будівельник – Михайло Михайлович Жербін : бібліогр. покажч. / Держкоммістобудування України, ДНАББ ; уклад. : О. Б. Шинкаренко. – Київ, 1996. – 30 с.
10. Віталій Ковалинський : будівельник, журналіст, історик : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ; упоряд. : Н. О. Беляченко. – Київ : Укрархбудінформ, 2001. – 71 с. : іл. – (Особистість).
11. Владислав Городецький (1863–1930) : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ; уклад. : О. Б. Шинкаренко. – Київ : Укрархбудінформ, 1999. – 42 с. : іл.
12. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного : бібліографічний портрет за 60 років : ретроспект. бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. :

- Г. А. Войцехівська, С. С. Артамонова. – Київ : Укрархбудінформ, 2004. – 91 с.
13. *Жербін М. М.* Українські та зарубіжні будівельники. Вчені, педагоги, інженери, архітектори (із історії будівельної техніки) : корот. біогр. довід. / М. М. Жербін. – Київ, 2001. – 155 с.
14. Йосип Юлійович Каракіс (1902–1988) : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : Н. В. Грушитська, С. М. Кайнова, О. М. Піхур. – Київ : Укрархбудінформ, 2002. – 51 с. : іл. – (Видатні зодчі України).
15. *Миرونенко Д.* Бібліотечний проект «Історія малих міст України» / Д. Мироненко // Краєзнавство. – 2012. – № 2. – С. 65–68.
16. Павло Федотович Альошин (1881–1961) : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : О. Б. Шинкаренко. – Київ : Укрархбудінформ, 2000. – 62 с. : іл. – (Видатні зодчі України).
17. Профессор Михайл Жербін : сб. / сост. : Г. А. Войцеховская, Л. А. Пашун. – Днепропетровск : Дніпр-VAL, 1008. – 190 с. : фот.
18. Світлана Артемонова : бібліотекознавець : бібліогр. покажч. / Держбуд України, ДНАББ ім. В. Г. Заболотного ; уклад. : Г. А. Войцехівська. – Київ : Укрархбудінформ, 2003. – 50 с. : іл. – (Особистість).

Стаття надійшла до редакції 11.04.2016 р.

UDC 014.5:026:72(477)

Svitlana Smyrnova,
bibliographer category I,
Zabolotny State Architectural and Construction Scientific Library of Ukraine
**Bibliographie indexes Zabolotny State Scientific Library of Architecture
and Construction of Ukraine**

On the example of the Zabolotny State Architectural and Construction Scientific Library reviewed the role of bibliographies recommendation indexes when performing research library users.

Keywords: bibliographies, architects, research, Zabolotny State Architectural and Construction Scientific Library, bibliography, studies, towns, historical heritage.

УДК 014.5:026:72(477)

Светлана Смирнова,

библиограф I категорії ГНАСБ України ім. В. Г. Заболотного

Библиографические указатели Государственной научной архитектурно-строительной библиотеки Украины имени В. Г. Заболотного как основание для научных исследований пользователей

На прикладі роботи Государственной научной архитектурно-строительной библиотеки імені В. Г. Заболотного розглянуто роль рекомендаційних бібліографічних указателів у час проведення наукових досліджень користувачами бібліотеки.

Ключевые слова: бібліографічні указателі, архітектори, наукові дослідження, Государственная научная архитектурно-строительная библиотека імені В. Г. Заболотного, бібліографія, краєзнавство, малі міста, історична спадщина.

УДК 01:050(=161.2)(430+73+82+71)

Сергій Козак,

доктор філософії Українського вільного університету (Німеччина), редактор газети «Літературна Україна»

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

Висвітлено бібліографічні покажчики змісту періодичних видань української діаспори – «Українські вісті» (Німеччина – США), «Пороги» (Аргентина), «Нові дні» (Канада), які посідають особливе місце у масиві еміграційних газет і журналів, що виходили після Другої світової війни у різних країнах світу, але досі залишаються маловідомими в Україні.

Ключові слова: українська еміграція, покажчики, часописи, «Українські вісті», «Пороги», «Нові дні».

Серед інструментів української еміграції, що давали їй змогу не розчинитись у чужомовному середовищі й зберегти прагнення суверенного існування батьківщини – громадські організації, відзначення знакових дат, українські церкви та преса.

В Україні за останні два десятиліття відбувся певний поступ у вивченні еміграційної періодики, зокрема й у сфері бібліографічних досліджень – з'явилися покажчики змісту кількох часописів української діаспори [1]. Але, незважаючи на це, багато назв видань періодики української діаспори й досі залишаються неопрацьованими, хоча й доступні в архівних установах багатьох країн світу. З огляду на це, об'єктом дослідження цієї статті стали бібліографічні покажчики змісту часописів української діаспори, які побачили світ нещодавно.

У масиві еміграційних газет і журналів особливе місце посідають повоєнні часописи «Українські вісті» (Німеччина – США), «Пороги» (Аргентина) та «Нові дні» (Канада), які виходили без державної (бюджетної) підтримки й десятиліттями знайомили своїх читачів з новинами громадсько-політичного та культурного життя української еміграції, країни її перебування та світу загалом.

Часопис «Українські вісті» («УВ») функціонував найдовше з-поміж усіх українських періодичних видань [2], заснованих після Другої світової війни в Німеччині та Австрії – 55 років. Його 3398 номерів є водночас і важливим